

L'ALT EMPORDÀ

Text > JOAN FERRERÓS

Dalí cibernètic | Es tracta d'una exposició sobre l'artista figuerenc que ofereix el Centre d'Arts Digitals Ideal, amb seu a l'antic cinema del Poble nou barcelonès. Aquest espai, abans de la mostra daliniana, ja n'havia ofert quatre, la darrera dedicada a la pintora mexicana Frida Kahlo. La de Dalí està prevista que circulari al llarg de quatre anys per una quarantena de ciutats, començant per Londres. Ha estat organitzada per Layers of Reality i Exhibition Hub, amb les comissàries Imma Fondevila i Anna Pou al capdavant i amb el suport de la Fundació Gala-Salvador Dalí. Segons la directora de la Fundació, Montse Aguer, ha merescut un interès especial pel guió i per la recerca que han fet sobre el geni, i també perquè representa un complement per afegir a la visita dels tres museus empordanesos: Figueres, Púbol i Portlligat. La mostra consisteix en un «viatge» pel metavers dalinià i l'experiència ha estat pensada per ser viscuda simultàniament per quaranta persones. Costa al voltant de deu euros i inclou referències a Ramon Llull, els fenòmens òptics, les perspectives de l'ADN, la teoria de les catàstrofes...

FASTT 2022 | Als que ara es diuen *micropobles*: Garrigàs, Ordis, Palau de Santa Eulàlia, Sant Mori, Siurana, Vilamacolum, Vilanant i Vilaür, es van fer aquest estiu vuit sessions de teatre, circ, un espectacle itinerant pel bosc, clowns, swing i cuplets. Tots els espectacles es van poder veure a tots els llogarrets, organitzats pel FASTT (festival d'arts escèniques, teatre i territori). El cicle va començar el 7 de juliol a Garrigàs i, dia rere dia, s'ha anat succeint a la resta dels pobles esmentats. Del conjunt de l'oferta, destaquem la companyia mallorquina del Circ Bover; la comèdia *El bon policia*, de Santiago Rusiñol, i el monòleg dramàtic *Hamlet.01*, dirigit per Sergi Belbel i interpretat per Enric Cambray.

Big Band Alt Empordà | Aquesta nova banda de jazz, nascuda l'any passat, està formada per músics pro-

fessionals i aficionats, tots molt interessats en aquest tipus de música. Es va estrenar en públic fa pocs mesos a la plaça del poble de Pau davant d'unes tres-centes persones que la van aclamar. Està dirigida pel guitarrista figuerenc Francesc Ubanell i en formen part l'entusiasta saxofonista Jordi Pallejà, Bernie Greenwood (que havia tocat amb Eric Clapton), el cantant Marc Parrot (fill de Jordi Parrot, que fou membre de La Principal de la Bisbal), i fins a una vintena de notables intèrprets més. Estàndards del swing i del jazz clàssics i el *funk*, la *bossa nova* i el jazz llatí en constitueixen el repertori. Assagen a Ordis perquè els hi faciliten un espai i compten d'actuar sobretot als pobles de l'Alt Empordà, gràcies als bons preus que ofereixen als ajuntaments. Tant aquesta *big band* com el FASTT que hem esmentat suara pretenen oferir a la gent corrent uns espectacles assequibles als seus consistoris i alternatius als fenòmens com el Festival de Peralada.

>> La Big Band Alt Empordà, en plena actuació. (Foto: BIG BAND ALT EMPORDÀ)

EL BAIX EMPORDÀ

Text > PURI ABARCA

Un nou pla turístic | El Consell Comarcal del Baix Empordà ha posat fil a l'agulla per elaborar un pla de sostenibilitat turística de la zona, encaminat a destacar en matèria de respecte al territori i la seva preservació, en combinació amb una activitat econòmica habitualment invasiva. L'objectiu del pla, segons els seus impulsors, és «situar la comarca com una destinació que, més enllà dels atractius naturals,

culturals i patrimonials, aposta per un creixement de l'activitat turística amb un compromís de sostenibilitat clar cap al territori». Establir sistemes de treball i potenciar la cooperació entre els diferents actors públics i privats de la comarca és una altra de les fites que s'han marcat, amb el 2030 com a horitzó. La idea, com en qualsevol altre pla d'aquestes característiques, és dividir el mètode de treball en tres fases: diagnòsi, estratègia i acció. La notícia sobre l'elaboració de plans ambiciosos com aquest en qüestions de turisme provoca, en general, dos tipus de reacció diferents. D'una banda, comporta satisfacció, perquè es posen en marxa iniciatives que prometen una entesa entre els sectors públic i privat, amb un objectiu comú: en aquest cas, treballar per fer un planeta millor. Però, d'altra banda, no podem deixar d'evocar altres intents, molts dels quals fallits, de tirar endavant propostes complicades (tenim les infraestructures que tenim i amb això hem de conviure), que demanaven molta implicació per part dels sectors afectats. La intenció és bona i el paper així ho traslladarà als interessats, però esperem que aquest pla, en haver-se elaborat i aprovat, no quedi dins un calaix, com molts d'altres, i que les mesures que proposi dur a terme siguin aplicables. Si no és així, s'haurà tornat a fallar.

Les converses entre Pla i Fuster

El treball de dos dels escriptors més destacables de la literatura catalana del segle xx, Joan Fuster (Sueca, 1922-1992) i Josep Pla (Palafrugell, 1897-1981), reviu en una exposició que, fins al gener de 2023, es pot veure a la Fundació Josep Pla de Palafrugell. «Joan Fuster-Josep Pla: una conversa infinita» mostra les afinitats d'ambdós literats pel que fa a un gran nombre de temes i preocupacions. Les seves

>> Joan Fuster i Josep Pla, dos autors excepcionals. (Foto: FUNDACIÓ JOSEP PLA)

trajectòries personals i professionals (dedicats al periodisme i amb editors en comú) es veuen reflectides en documents que permeten seguir la relació entre Pla i Fuster. Amb lectures i referents compartits, i trobades i opinions sobre diferents temes, els dos autors van convertir la seva relació d'amistat en una autèntica «conversa infinita». I és fàcil imaginar, en veure la trajectòria del valencià com a defensor dels Països Catalans i de la llengua, i la posició sempre moderada de Pla, que tenien un munt de coses per debatre; algunes d'elles, des de posicions oposades. L'escriptor de Palafrugell va dir, de Fuster: «Representa una nova mentalitat. No és un valencià estricte, ni un català de València, ni un valencià catalanitzat. Fuster és un element normal de la totalitat de la nostra àrea lingüística». Una opinió, com deia, moderada.

LA CERDANYA

Text i foto > SANDRA ADAM AUGER

Cent anys de Transpirinenc a Cerdanya | Si bé el primer tren que va arribar a Cerdanya va ser el de la línia de Vilafranca de Conflent a la Guingueta d'Ix l'any 1911, a la Baixa Cerdanya no va ser fins al 1922 que el Transpirinenc va unir Barcelona i Puigcerdà passant per Granollers i Ripoll.

Des de mitjan segle XIX, la Cerdanya reivindicava el ferrocarril. El 12 de juliol de 1922 la primera locomotora va arribar a la Molina i el 3 d'octubre a Puigcerdà, i d'aquesta manera va quedar inaugurat. Era el símbol de la modernitat i servia per connectar territoris i facilitar la circulació de persones i mercaderies. A Cerdanya, el tren va contribuir a consolidar l'estiu, però sobretot hi va tenir un paper rellevant facilitant l'accés a la comarca durant els mesos d'hivern, la qual cosa hi va promoure els esports d'hivern, especialment l'esquí.

L'any 1929, la línia es va internacionalitzar i es va connectar amb França. De Puigcerdà a la Tor de Querol-Enveig i d'allà cap a Acs, Tolosa i París. Actualment, la línia de Puigcerdà és l'única de les tres línies transpirinencs que manté el servei. Que sigui per molts anys més!

>> L'estació de Puigcerdà, l'agost passat.

Un Borrell al Centre de Restauració de Béns Mobles de Catalunya

Pere Borrell Delcaso va ser un pintor i professor de pintors que va néixer a Puigcerdà l'any 1835. És l'autor de l'obra *Fugint de la crítica* (1874), un *trompe-l'oeil* paradigmàtic del segle XIX i que es conserva a la col·lecció del Banc d'Espanya.

A Puigcerdà es conserven algunes pintures de l'artista, sigui en col·leccions privades o públiques. Una de les més significatives és l'obra inacabada *Processó de la Mare de Déu de la Sagristia*, que des del 1955 decora l'escala de l'Ajuntament de Puigcerdà. Des del gener d'enguany, aquest oli sobre tela és al Centre de Restauració de Béns Mobles de Catalunya, en procés de conservació i restauració.

L'obra, de grans dimensions (190 x 290 cm), representa la processó de la Mare de Déu de la Sagristia pel carrer Major de Puigcerdà, un 8 de setembre.

Aquesta intervenció servirà per netejar l'obra i protegir-la de la degradació perquè es conservi d'una manera òptima.

LA GARROTXA

Text > JOAN SALA

La primera ruta biomimètica de Catalunya

A continuació desenvoluparé tres temes naturalístics. El primer és una iniciativa de l'Ajuntament de Sant Jaume de Llierca, que ha proposat una ruta biomimètica, un concepte nou de recorregut per aprofundir en la relació entre l'ésser humà i la natura. S'hi pretén potenciar que les persones observin la naturalesa amb

l'objectiu de trobar solucions útils a problemes molt diversos. En aquesta ruta nova pel municipi de Sant Jaume hi ha quinze tòtems instal·lats amb codis QR i té una durada d'una hora i mitja, aproximadament. Amb aquesta iniciativa s'hi vol atreure un tipus de turisme amant del benestar, i que, a més, vulgui aprofitar per fer salut i adquirir més coneixements sobre la natura aplicada al dia a dia i també a la tecnologia.

Aquest és un dels primers passos per posar en marxa el futur Observatori del Benestar La Brutau, un projecte que semblava utòpic i cada dia està més a prop de convertir-se en una realitat.

>> La ruta biomimètica de Sant Jaume de Llierca. (Foto: QUIM ROCA)

La comarca, lliure de la plaga de l'eruga del boix

El Parc Natural de la Zona Volcànica de la Garrotxa ja ha confirmat que la comarca ha superat aquesta plaga de l'espècie invasora. Emili Bassols, tècnic del parc natural, afirma que estem en un punt en què hi ha molt poca papallona i molts d'intents de rebrotar per part dels boixos que no s'han mort. Sembla que les boxedes més afectades són les que estan situades a zones de sotabosc, que tenen cobertura forestal i unes determinades condicions d'humitat. En canvi, les boxedes més exposades, més obertes i a més altitud tenen més oportunitats de mantenir-se. Un tractament con-